Raadsvoorstel
Openbaar

Nijmegen

Onderwerp
Zienswijze uitgangspuntennotitie Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028

Opsteller	Carin Derks	**Collegebesluit**	3 september 2024
Programma	Economie en Toerisme	**Behandeldatum Raad**	9 oktober 2024
Portefeuillehouder	J.A.R. Brom	**Status**	Openbaar

Samenvatting
Met het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) maken 16 gemeenten in de Groene Metropoolregio (GMR) afspraken over de programmering van werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel). In het nieuwe RPW worden hier afspraken over campussen aan toegevoegd. De omgevingsverordening van de provincie Gelderland verplicht gemeentebesturen om in regionaal verband iedere vier jaar een RPW op te stellen. Nu ligt de Uitgangspuntennotitie voor met daarin de belangrijkste basisuitgangspunten voor de koers in het nieuwe RPW. Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Voorstel

1. in te stemmen met de conceptbrief aan de Groene Metropool Regio met de zienswijze op de uitgangspuntennotitie voor het RPW 2025-2028 met de volgende aanpassingen:

1.1 de zin onder punt 1 in de zienswijzebrief "het RPW schenkt aandacht aan belangrijke opgaven als herstructurering, intensivering, vergroening, klimaatadaptatie, netcongestie etc." te wijzigen in *"het RPW schenkt aandacht aan belangrijke opgaven als herstructurering, intensivering, vergroening, klimaatadaptatie,* ***biodiversiteit,*** *netcongestie etc*".

1.2 de tekstpassage onder punt 5 in de zienswijzebrief in de uitgangspuntennotitie, op pagina 8 H.3.4. *Wat is er nog meer van belang,* onder bullitpoint 6 aan te vullen met: ***"het behoud en bevordering van biodiversiteit'*** *als integraal uit te maken deel van nieuwe en te herstructureren terreinen".*

1.3 Aan de zienswijzebrief Participatie als punt 6 toe te voegen met daaronder de volgende tekst:

1.3.1 De raad constateert dat in het besluitvormingsproces rondom het RPW onvoldoende de mogelijke participatie wordt benoemd. De raad vraagt de GMR te zorgen voor een zorgvuldig participatieproces met diverse stakeholders en hiervoor ook voldoende tijd in te ruimen.

1.3.2 De raad constateert dat dit niet op zichzelf staat, maar dat dit geldt voor alle kader stellende documenten die de GMR voorbereidt voor besluitvorming van de raden. De raad zou graag zien dat de GMR in dit en andere vergelijkbare gevallen de participatie SMART belicht, al dan niet afgestemd met de afzonderlijke colleges van B&W of bestuurlijke overlegtafels met een duidelijke en transparante rolverdeling tussen de GMR en de afzonderlijke colleges van B&W. De raad zou graag zien dat er hoe dan ook voldoende tijd wordt gereserveerd in het besluit voor het feitelijk kunnen vormgeven van een zorgvuldige participatie binnen de gemeenten.

Aanleiding
Met het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) maken 16 gemeenten in de Groene Metropoolregio (GMR) elke vier jaar afspraken over de programmering van werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel). In het nieuwe RPW komt worden hier afspraken over campussen aan toegevoegd.
Op dit moment wordt een nieuw RPW voor de periode 2025- 2028 voorbereid. Voordat het concept RPW aan alle raden wordt voorgelegd haalt de Groene Metropoolregio eerst zienswijzen op over de belangrijkste uitgangspunten van het nieuwe RPW. Daar gaat dit raadsvoorstel over. Het RPW staat dus twee keer op de raadsagenda: nu voor het ophalen van de zienswijzen op de Uitgangspuntennotitie en in het voorjaar 2025 bij de besluitvorming over het definitieve RPW. De GMR wil de zienswijzen op de uitgangspuntennotitie voor 7 oktober ontvangen.

Beoogde impact
De GMR nodigt de raad uit zijn zienswijze op de koers in de uitgangspuntennotitie te geven. In bijgevoegde conceptbrief is een zienswijze opgenomen met de volgende punten:
1. Op hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in de uitgangspunten voor het nieuwe RPW 2025-2028;
2. Naast herstructurering en intensivering vinden we dat er ook ruimte nodig is voor nieuwe ontwikkelingen;
3. Wij ondersteunen de doelstelling om ruimtewinst te behalen op bestaande terreinen door herstructurering. We ondersteunen ook de ambitie om zoveel mogelijk te intensiveren op nieuwe en bestaande terreinen, zodat zo min mogelijk nieuwe uitleg noodzakelijk is. Monitoring is belangrijk.
4. We ondersteunen het streven om bestaande werklocaties te behouden.
5. We verzoeken om een aantal tekstuele wijzigingen in de notitie aan te brengen.

Uw raad wordt gevraagd wordt om in te stemmen met de concept zienswijze in bijgaande brief.

Dit voorstel draagt bij aan de ambitie in het programma Economie en Toerisme in onze stadsbegroting om meer en passende banen te creëren en te behouden en als stad aantrekkelijk te zijn voor werkgevers en werknemers. Daarmee beogen we meerdere doelen: de zorg voor goede en duurzame werklocaties en het stimuleren van de start en groei van bedrijven in een sterk economisch ecosysteem, met name in de kansrijke Nijmeegse sectoren en het versterken de bedrijvigheid en innovatiekracht van de clusters health & high tech.

Argumenten
1.4 Belangrijke thema's als brede welvaart, duurzaamheid en zorgvuldig ruimtegebruik krijgen veel aandacht
Met het oog op de brede welvaart en het behoud van het landschap in de regio, is het belang van ruimte voor economie en zorgvuldig ruimtegebruik verder toegenomen. Het is daarom zaak de bestaande werklocaties in de GMR zo optimaal mogelijk te benutten. Dat betekent streven naar het juiste bedrijf op de juiste plek en, waar mogelijk en passend, intensiever ruimtegebruik. Waarbij in het vorige RPW vooral afspraken zijn gemaakt over nieuwe uitleg, gaat dit RPW

ook expliciet in op bestaande locaties en de ruimte die we daar kunnen ‘winnen’. Daarmee zorgen we ervoor dat er minder ruimte nodig is voor nieuwe werklocaties. Om een florerende economie te behouden blijft het echter ook nodig om (beperkt) nieuwe werklocaties te ontwikkelen. Deze uitgangpunten sluiten aan bij ons werklocatiebeleid.

1.5 Optimalisatie van het ruimtegebruik op bedrijventerreinen is uitgangspunt

De Uitgangspuntennotitie borduurt voort op bestaand regionale beleid voor bedrijventerreinen zoals o.a. het Verstedelijkingsakkoord en het Regioarrangement. Er worden nu verdere stappen gezet op het gebied van zorgvuldig ruimtegebruik, ruimtelijke inpassing, het stimuleren van kwaliteit op en het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen. Voorgesteld wordt daarbij de volgende vijf stappen te hanteren, waarbij de 1e 4 stappen parallel aan elkaar verlopen:

1) Het behoud van de werklocatiefunctie en compensatie van ruimte bij transformatie naar een andere functie;
2) Extra m²’s toevoegen op bestaande bedrijventerreinen door het optoppen van gebouwen, 24 uurs gebruik, gezamenlijk parkeren e.d.;
3) Inzetten op herstructurering en intensivering van bestaande bedrijventerreinen met als doel optimalisatie van het ruimtegebruik en het juiste bedrijf op de juiste plek;
4) Combineren van werken met andere functies. Niet alle economische functies hoeven op formele werklocaties. Lichtere activiteiten kunnen vaak gemengd worden met wonen of in (leegstaande panden) binnen de bebouwde kom (zoals winkelgebieden);
5) Zorgvuldige ontwikkeling en uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen wanneer voorgaande stappen niet tot voldoende ruimte leidt. Hierbij wordt er wel alvast gestart met planvorming van mogelijke nieuwe locaties (aangezien dit veel tijd kost en we nu al weten dat niet alle ruimtevraag binnen stappen 1 t/m 4 kan landen).

We ondersteunen deze 5 stappen. Wij zullen in de toekomst afhankelijker worden van herstructurering om ruimte te creëren op Nijmeegse bedrijventerreinen en van nieuw aanbod van werklocaties in regiogemeenten. We willen ruimte kunnen bieden voor groei van het lokale (en regionale) MKB en nieuwe bedrijven. Hiervoor is schuifruimte nodig, ook om onze economische ambities voor de doorontwikkeling van de campussen en de circulaire economie te kunnen realiseren.

1.3 Het regionaal kantorenbeleid wordt voortgezet

Het regionaal kantorenbeleid uit het vorige RPW wordt in het RPW 2025-2028 voortgezet. Dit betekent dat nieuwe kantoren zich concentreren in de stationsgebieden Arnhem Centraal en Station Nijmegen/Centrumgebied. Transformatie van bestaande kantoren in deze gebieden naar wonen is minder gewenst en de kantoorfunctie moet zoveel mogelijk behouden worden. Op campussen is daarnaast ruimte voor kantoorhoudende bedrijven die de campus versterken. In overige kantoorgebieden is er geen sprake van uitbreiding, maar wordt ingezet op kwalitatieve versterking (toekomstbestendige kantoorparken) of, in geval van langdurige leegstand, transformatie naar een andere economische functie (dit geldt voor overige kantoorparken en bedrijventerreinen). Kleinschalige kantoren in de wijk (tot 500 m²) zijn wenselijk indien dit past bij het

lokale omgevingsbeleid en het de wijkeconomie versterkt. Deze uitgangspunten sluiten aan bij ons Nijmeegse kantorenmarktbeleid.

1.4 Het regionale detailhandelsbeleid wordt voortgezet

Het recent (eind 2023) uitgevoerde Koopstromenonderzoek Oost-Nederland toont aan dat het regionale beleid voor perifere en grootschalige detailhandel en voor reguliere detailhandel kan worden voortgezet. Mogelijkheden voor additionele ontwikkelruimte van Perifere Detailhandels Vestigingen bevindt zich alleen in Duiven (te realiseren door middel van intensivering/ herstructurering van de bestaande voorraad).

Ook hiervoor geldt dat deze uitgangspunten aansluiten bij ons detailhandelsbeleid.

1.5 Het regionale belang van de campussen wordt erkend met het toevoegen van het onderdeel Campussen

Campussen zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders. Dit zorgt voor innovatieve bedrijvigheid, waarmee campussen een motor zijn voor de regionale economische ontwikkeling. Vanwege het toenemende belang van de campussen voor de regionale economie, wordt in het RPW 2025-2028 een hoofdstuk campussen toegevoegd. De verdere ontwikkeling van de Novio Tech Campus en Campus Heijendeel vindt voor een groot deel op de campussen zelf plaats, maar er is wel schuifruimte nodig om bedrijven die uit hun jasje groeien en spin-off bedrijven van de beide campussen die om ruimte vragen te kunnen huisvesten.

Kanttekeningen

1.1 Er is een klein risico dat niet alle 16 gemeenten (volledig) instemmen met de uitgangspuntennotitie voor het RPW 2025-2028

Het Bestuurlijk Platform Productieve Regio binnen de GMR heeft de totstandkoming van de uitgangspuntennotitie begeleid. De 16 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland maken deel uit van dit overleg. Het Bestuurlijk Platform Productieve Regio heeft op 12 juni 2024 ingestemd met de uitgangspuntennotitie en om deze voor zienswijzen aan de gemeenteraden aan te bieden. Daarmee wordt het risico dat gemeenten negatieve zienswijzen indienen klein ingeschat.

2 Fatale termijn raadsbehandeling

Het RPW staat twee keer op de raadsagenda: 9 oktober voor het ophalen van de zienswijzen op de Uitgangspuntennotitie en in het voorjaar 2025 bij de besluitvorming over het definitieve RPW. De planning van de GMR is erop gericht om in oktober 2024 de ingekomen zienswijzen te kunnen verwerken. Het streven is erop gericht om het RPW in december 2024 in het Bestuurlijk Platform Productieve Regio te laten vaststellen waarna het RPW in het 1e kwartaal 2025 opnieuw wordt aangeboden aan de raden voor vaststelling. Voor Nijmegen betekent dit de besluitronde van 9 oktober.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Vervolg

Communicatie en participatie

Dit hele proces gebeurt in nauwe samenwerking met de regiogemeenten. Zo zijn de keuzes in deze uitgangspuntennotitie tot stand gekomen in het bestuurlijk platform van de Productieve regio van de Groene Metropoolregio (GMR) waarin alle portefeuillehouders Economische zaken vertegenwoordigd zijn. 27 november 2023 is er een presentatie geweest bij de Regio Agendacommissie over wat het RPW inhoudt en waarom deze van belang is voor onze regio en de regiogemeenten. Op 24 mei 2024 zijn de raadsleden uitgenodigd voor een werkbezoek aan Duiven waarbij naast de nieuwe regionale agenda van de GMR ook het RPW gespreksonderwerp was. In september 2024 volgt er nog een webinar voor raadsleden.

De GMR benut de periode tot en met oktober 2024 om de uitgangspuntennotitie breder te toetsen en input op te halen. Dat gebeurt onder andere bij de integratietafels met alle opgaven binnen de GMR, bij ondernemersverenigingen, VNO-NCW, The Economic Board, marktpartijen. Alle input, inclusief de zienswijzen van de raden, vormen input voor de uitwerking van het uiteindelijke RPW.

Planning

De GMR vraagt de zienswijzen rond 7 oktober 2024 kenbaar te maken. Het streven van de GMR is er op gericht om op basis van alle zienswijzen en input in het 1e kwartaal 2025 een definitief RPW aan te kunnen bieden aan de gemeenteraden. Het huidige RPW 2021-2024 blijft tot en met mei 2025 van kracht, de provincie heeft aangegeven een zorgvuldig traject belangrijker te vinden dan snelheid. Het streven is - vooralsnog - om in mei 2025 het traject

te hebben afgerond en het nieuwe RPW 2025-2028 aan te kunnen bieden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

Bijlagen

1. Korte toelichting Uitgangspuntennotitie RPW 2025-2028
2. Conceptbrief aan GMR met zienswijze uitgangspuntennotitie
3. Aanbiedingsbrief Uitgangspuntennotitie RPW 2025-2028
4. Uitgangspunten Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028
5. Technische Bijlage Uitgangspuntennotitie RPW 2025-2028